

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

D. Oecolampadivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

CONCLVSIO QVINTA.

peccatis diuertit, adhuc satisfactionem exquirit diuinæ iustitiae, quare enim alioqui sancti martyres tam duriter satisfacti onem expetissent. De latrone fatetur specialem fuisse gratiam. Ad ultimum incorporationis argumentum dico eos qui in purgatorio sunt per diuinam charitatē incorporatos esse Christo Ihesu. Et quum Paulum ad portat ad Ro. viij. cap. Nihil damnatiois esse his qui sunt in Christo Ihesu. Dico his qui in purgatorio sunt nihil damnatiois esse, sed ibi aliquid est poenale ad purgandum. Quoniam autem cum his magno induxit regio, pre destinatos a deo magnificatos, nūc autem in purgatorio esse, magnificatum non sit. Dico ego neque Petru in cruce fuisse magnificatum, neque Laurentiu in craticula &c. Ideoque & haec magnificatio intelligenda est in perpetua beatitudine, quā & hi qui in purgatorio sunt quum beati erunt cōsequent, nam & ipsi magnificabuntur. Pōmōse exclamauit quō deus cum Christo omnia nobis donauit, ad Ro. viij. ex quo etiā expīcauit peccatorum donationē, sed scripturis nihil probat hāc cōsequentiā suā expositionis. Sic & nobis donaret infirmitates & mortem &c. quod non est. Ideoque & ibi Paulus solū loquuntur de his rebus gratiae & donorum, quae ad uitam promouent æternam. Doctor Iohannes scripturas adferre ad purgatoriū tollēdum.

D. O E C O L A M P A D I V S.

Gratia dei sit nobiscum, Amen. Fratrum ratione qui in religione siue clericos inuesti sunt, non aliter respondeo ei, quam sicut de me ipso. Nam & ego religiosos corrigo in meis contionibus, qui sub religionis nomine carnaliter uiunt, alios ego laudo. Ad libros Machabaeorum confitentur ambo & Hieronymus & Augustinus, neque ego illud negauim quod eis ecclesia uata, sed tamē uterque dicit quomodo uata illis. Quia tñ D. Eckius iuxta induxit sententiā ecclesiæ de scripturis non æstimo eum ecclesiā uerbo præferre, q̄a inducit aliquafalsa euāgelia ab ecclesia fuisse reiecta hoc adhuc hodie fit ubi scripture aliqua legit, ubi ex claris dei uerbis ad honorem

COLLAT I O . LVII.

patris trahentibus, quæ nos charitatē docent & fidem, bene cognoscitur quā grauis quæ sit moneta, sicut & cum libris Machabæor̄ est factū. At ibi est aduertendū ne sub ecclesiæ nomine nobis aliqui libri ad propriā utilitatē & priuatū com modū conducentes, substituan̄. Dicitū Pauli ad Timotheum habet intellectū. Demādat enim episcopo Timotheo ut se bene habeat in sua congregatiōne, quā domū dei appellat, quæ tum temporis tam pura Pauli doctrīna fuerat instrūcta & erudit̄a, quod appellari potuerit cōlumna & fundamentū ueritatis, ita ut quī ueritatis cupidus erat, apud illā ueritatem potuerit inuenire. Vbi iam aliqua ecclesia ita apud uerbū dei permanet, absq; ulla peregrinarū doctrinā immixtiōe, me rito ibi quærī ueritas. Etiā apud dictū Corinth. me insimulare tentat, quasi nullū iudicē ego acceptū habeam, & quod mihi soli credi debeat, quum tamen ego iudiciū uere spirituālium (quorū perpauci sunt) nunq; contempserim. Sed nihil adhuc consultū non habeo, ut me illorū iudicio subiectā ratio ne doctrinæ, qui in scripturis nondū experti sunt, & plus se cundū carnē, ac longā consuetudinē, aut iuxta humanas tra ditiones, quā iuxta dei uerbū ambulant. In summa hanc ego doctrinā acceptā fero, per quā deū plus ionos ari cognolco. Intellectui meo nihil adieci, quum aut in scripturis habui no tum quicq; ex dei gratia ingratus esse nō debo. Dictum ad Corinth. optime expositū est, etiā si aliqui aliter eponerent, quia ad præcedentia uerba quadrat & certum est, sicut argumen̄tū epistola probat Paulū in epistola contra aliquos inse culari doctrinā seu sapientia pompaticos tractare, qui si post supra fundamentū quod Christus est in igne temptationū per manserint, adhuc salutē expectabant, & reliqui simplices ma le ædificati supra petrā Christū etiā permanerent, neq; sibi tēpratio obfuisset, quod neq; hic se adaptabit, doctorē Eckii in uno loco uerbū unum dupliciti uia exponere debere, semel pro iudicio dei, & mox post pro purgatorio. Apud dictū lo han̄tis

CONCLVSIO QVINTA.

hannis doctorē Eckū audacē non appellauī, apud scripturas de peccato in spiritū sanctū textus ibi ostendit, iohannē neq; dixisse neq; præcepisse ut oremus pro contradictoribus ueritatis, ibi nāq; neq; gaudiū, neq; magnā fidutiā habere possimus in cōfessione & coſtūmione. Ecclesiā aut̄ pro hereticis orare mihi bene placet, quia non om̄es in spiritū sanctū peccat, quum partim non melius sentiant, & ob id ex ignorantia peccant, ideoq; peccatū eorū nondū est ad mortem. Ad nouum dictū ex euangelista Matthiā. cap. ubi D. Eckius sic arguat peccatum in spiritū sanctū neq; in hoc neq; in alio ſeculo remittitur, ideoq; oportet purgatoriū eſſe, ſicq; & in alio mundo remiſſionē, dico non conſequi. Ibi enim uult dicere dñs magna dumtaxat peccata nunq; remittit. Ac si quis dicat, neq; corpo re neq; anima ſanuſ ſum, non ex eo conſequit̄ alia me iuxta ſanitatē habere. Marcus ita exponit ij. cap. Qui aſit blaſphemauerit in spiritū sanctū, non habebit remiſſionē in æternū. Ul̄tra quum dicit deū quādoq; poenā non remittere cum culpa, & quia ego dixi hoc nō licere diuinæ misericordiæ ait ipſe ſed m̄ meā mentē loqui, ſed norunt ſcripturarū experti diuinam misericordiā excellere iudiciū, & ex toto non eſt affimilanda humana ſi misericordiæ, ut habetur Psal. cij. Quoniā ſecondū altitudinē cœli a terra corroborauit misericordiā ſuā ſuper timentes ſe. Longe alia mens eſt cum perpetuo damaſtiſ homiſ. b⁹ ex diuina iuſtitia, ſine leſione ſuā misericordiæ, quam cum fidelibus. Scriptura fidelib⁹ misericordiā promittit, at infidelib⁹ iram cōminat, & merito peccatū enim, & ad peccandū uoluntas ſemper apud infideles eſt & damnatos, ſed apud fideles ultra non eſt uoluntas ad peccandū. Culpam mihi impingit quod textū dilacerē in ij. lib. Reg. xij. ca. quip pe quod ibi habeat, quia occulte peccarit quod ipſe non negauit ſed nihilominus iuxta ſtat aliud uerbū, quod blaſphemare fecerit nomen dñi, quæ ſiūt in peccati maniſtatiōe. Sepe enim fit, quum quis aliquid malū occulte facere prætendit,

Iij. ij

COLLAT I O . LVII.

quemadmodū & David fecit, quod nihilominus ad lucē uenit. Ultra forte hoc argumentū de Christi satisfactione, ipse nihil facit, quasi caussā non deseruit, ad quod concludit se qui peccata impunita mansura, siccō & Iudaei & gentes non damnarent. Iterum meoꝝ uerboꝝ unum infirmis, ~~eu~~ omisit eiuscmodi fructū uere fidelibus porrigi. At Iudaei & gentes cætericꝝ magni peccatores qui ad peccandū adhuc retinet uoluntatē, ueram non habent fidem, ideoꝝ & in eis Christi passio perdita est & inefficax. Quia ~~a~~ ultra inducit ad dictū Esaie, Christum nostras infirmitates pertulisse, ideoꝝ & nos infirmos fieri siue moriri non oportere. Non est hæc mens prophetæ seruos meliores futuros dño suo, conformes enim sic fieri debemus imaginī Christi Ihesu. Et quia Christus absq; culpa passus est, ideoꝝ & nos id merito etiam sufferimus patienter. At non reor doctoreꝝ Eckiuꝝ dicturū Christū in purgatoriop nobis passum. Ad hoc sunt nobis infirmitates & corporalis mors ualde utilia, sicut in ij. epistola ad Corinth. iiiij. habetur. Sed licet is qui foris est noster homo corrumpatur, tamē is qui intus est renouat de die in diem. Id enim quod in præsentि est momentaneū & leue tribulationis nostræ, supra modū in sublimitate æternū gloriæ pondus operat in nobis, cum quibus hic non deleat uera poenitentia, quæ est in domando & opprimendo ueterē hominē. Vere enim qui uera habet fidem otiosus non erit. Sic & dictū Iohelis ij. ab eo induxit se habet corda scindi debere, & sequit̄ non uestimenta uestra in quo internā docet renouationē. Ultra de baptismo & poenitentia talem dat differentiā, quod baptismus regeneret, qđ nec poenitentiæ abnegare deberet, anteaꝝ enim quis poenitentiā agit mortuus est peccator & ratione, super quibus poenitentiā agit. Sicut Ezechiel inquit xxxiij. cap. Nolo mortem peccatoris, dicit dñs, sed ut magis conuertat & uiuat, poenitentibus enim etiā iterū dat per spiritū sanctū fides & uita, & sicut prius in baptismo spiritus sanctus operationē dedit ho-

mini

CONCLVSION QVINTA.

mini ad bonū, ita etiā & facit in pœnitentia operatione. Ulti-
mo sicut respondit de meo argumēto incorporationis dicens
eos in purgatorio Christo incorporari per charitatē, hic non
est scripturarū modus sic loqui, per fidē em̄ deo despōsamur,
ut habeat Oseae ij. cap. Et ego te mihi in fidē despōsabo, secūq;
ad fert natura fidei, ne quid poenarū de nostro sposo cōfida-
mus. Item hoc uerbulū peccatorū ultra non recordabor apud
prophetā Esaiā sape inductū. Et Hiere. xxxi. in purgatorio
non cōpleteſ. Nunq; peccatorū magis recordat quā in pœna.
Nam implebit hoc uerbulū gratis, sicut ad Ro. habet ij. cap.
Iustificati gratis per gratiā ipsius, per redēptionē quæ est in
Christo Ihesu. Neq; implebit quod Psal. I. dicit. Lauabis me
& super niuem dealbabor, qui iam purus esse debebit, quo-
modo super niuē dealbat. Quod aut̄ & pœnā nobis deus do-
nauit cum traditione filij sui in exēplo filii prodigi bene adpa-
ret quō cū gaudio exceptus fuerit, his respondisse uolui.

D. E C K I V S.

In nomine tuo dñe Ihesu Christe, Amen. Libris uti, & in
ecclēsia legere suā habet uiam. Sed librū Machabæorū ostendit
se in canone, sicut & comperto habetur in Concilio Af-
ricano & Innocentij papæ, cum hoc rem ita demitto. Neq;
ulla hic necessitas urget disputare, utrum præcellat scriptura
vel ecclēsia, hoc autem certum est, Christū nullum scripsisse
librum, nec ullum librum scribere iussit, ecclēsia antiquior
est scripturis noui testamenti. Scriptores quales sunt Iohan-
nes Paulus &c. membra fuere ecclēsiae. Hic ad cauſam suffi-
cite ecclēsiam per spiritum sanctum cognoscere potuisse, qui
scriptorum uerbum detractarit, quod ad lectoris censuram
remitto. Domini mei doctoris datum intellectum super Pau-
li uerba ad Thimothæum in suo ualore dimitto. Ad dictum
Corinthiōs ad suum intellectum firmandum, dicit quidem,
quia se subiicit iuditio spiritualium, quum tamen nolit uel
eos de parte aduersa acceptare. Iuditium equidem egregiorū
episcoporū